

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Bibliotheek

APPROVAL

NAAM: *Byron Duma*

verleent aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar/zijn afstudeerscriptie via de catalogus full-text beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *27 juli 2021*

Handtekening *B. Duma*

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME
FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

Beheer Brownsberg Natuurpark

Thesis ter verkrijgen van de graad van Bachelor of Science in de Public Administration

Studierichting: Public Administration

Naam: Duma Byorn

Begeleider: Mw. Drs. R. Lachman

Paramaribo, Juli 2021

Voorwoord

Als jonge Surinamer, met heel veel liefde en waardering voor al het natuurschoon op de Surinaamse bodem, heeft het Brownsberg Natuurpark altijd een speciale plek in mijn hart gehad. Het Brownsberg Natuurpark is voor mij als toenmalige basisscholier een van de eerste ervaringen met de Surinaamse natuur geweest. Om deze reden is het voor mij heel choquerend geweest om in de afgelopen jaren de beelden en nieuwsberichten over de wijdverspreide vernietiging in het Brownsberg Natuurpark te moeten zien. Verschillende organisaties en of individuen hebben de vernietigingen in het park bespreekbaar gemaakt.

Dit alles heeft mijn interesse gewekt om in mijn afstudeeronderzoek aandacht te besteden aan de uitdagingen om het natuurpark te beschermen.

Het onderzoek is niet altijd verlopen zoals gewenst en gepland. Het niet altijd goed in kaart kunnen brengen van alle potentiële respondenten heeft op sommige momenten stagnerend gewerkt op mijn progressie. Het is uiteindelijk gelukt deze productie naar tevredenheid af te leveren.

Mijn dank gaat uit naar mijn begeleider mevrouw Rinoe Lachman voor de kalmte, verzekering en kundige begeleiding. Ik bedank alle respondenten voor hun bijdrage aan de totstandkoming van deze thesis. Verder bedank ik mijn familie, vrienden en kennissen voor de ondersteuning, het geduld en het geloof in mij.

Paramaribo, Juli 2021

Byorn Duma

Inhoudsopgave

Voorwoord

Lijst van afkortingen

Inleiding	6
Hoofdstuk 1 Het openbaar bestuur en de Overheid	9
1.1 Openbaar bestuur	9
1.2 Overheid en beleid	10
Hoofdstuk 2 Bescherming van de natuur	13
2.1 Beschermd gebieden.....	13
2.1.1 Beheer van beschermd gebieden	13
2.2 De Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere	15
Hoofdstuk 3 Het Brownsberg Natuurpark als beschermd gebied	17
3.1 Het Natuurpark: Ontstaansgeschiedenis	17
3.1.2 Managementplan 2005-2010	18
3.2 Surinaamse Natuurbeschermingswetgeving	19
Hoofdstuk 4 Actoren betrokken bij het Brownsberg Natuurpark	20
4.1 Stichting Natuurbehoud Suriname	20
4.1.1 Tekortkomingen Stinasu met betrekking tot de bescherming van het Brownsberg Natuurpark.....	20
4.2 Natuurorganisaties.....	21
4.2.1 World Wildlife Fund Guianas.....	21
4.2.2 Conservation International Suriname	23
4.3 Commissie Ordening Goudsector	24
4.4 Marrongemeenschap Brownsweg	24
4.5 Milieuactivist Erlan Sleur	26
4.6 Initiatieven met betrekking tot bescherming van het Brownsberg Natuurpark	26
Hoofdstuk 5 Resultaten en Analyse	29
5.1 Methodische karakterisering.....	29
5.2 Data verzameling	29
5.3 Onderzoeksresultaten	30
5.4 Analyse van de onderzoeksresultaten.....	32

Conclusie	35
Aanbevelingen	36
Lijst van geraadpleegde bronnen	37
Bijlage I Overzicht Respondenten	39
Bijlage II Interviewhandleiding Stinasu	40
Bijlage III Interviewhandleiding Erlan Sleur	41
Bijlage IV Interviewhandleiding World Wildlife Fund Guiana's	42
Bijlage V Interviewhandleiding Kapitein Lambert Waandels	43
Bijlage VI Interviewhandleiding Commissie Ordening Goudsector	45
Bijlage VII Interviewhandleiding Conservation International Suriname	46
Bijlage VIII Interviewhandleiding Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	47
Bijlage IX Interviewhandleiding Gollen Plein	48

Lijst van gebruikte afkortingen

BIOPAMA	Biodiversity and Protected Areas Management programme
BO	Brokopondo Overeenkomst
CIS	Conservation International Suriname
ICUN	International Union for Conservation of nature
NGO's	Niet- gouvernementele organisaties
NIMOS	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling Suriname
OAS	Organisatie van Amerikaanse Staten
OGS	Commissie Ordening Goudsector
ProBios	Protect our Biodiversity Suriname
Stinasu	Stichting Natuurbehoud Suriname
SURALCO	Suriname Aluminium Company
WWF Guianas	World Wildlife Fund Guianas

Inleiding

Op verschillende plekken in het binnenland van Suriname worden economische activiteiten zoals goudwinning en bosbouw ontplooit. Deze economische activiteiten vinden legaal maar ook illegaal plaats en hebben uiteraard ook gevolgen voor het binnenland. De gevolgen kunnen positief zijn, maar ook negatief. Enkele positieve gevolgen zijn werkgelegenheid, economische ontwikkeling van de plaatselijke marron en inheemse gemeenschappen en financiële voordelen voor Suriname. Enkele negatieve gevolgen zijn; verhoogde criminaliteit in het binnenland, een hoge mate van illegale buitenlanders en vernietiging van het milieu (Heemskerk, M, 2009 p.1).

Al enkele jaren maakt milieuactivist Erlan Sleur via social media en andere kanalen melding van de verschillende milieuvernietigingen in het achterland van Suriname. Ook over het Brownsberg Natuurpark, één van Suriname 's beschermde gebieden. Suriname telt volgens de Stichting Natuurbehoud Suriname (Stinasu) zestien (16) beschermde gebieden, namelijk elf (11) natuurreservaten, vier (4) beheersgebieden en 1 natuurpark (Stinasu, z.d.).

Volgens de International Union for Conservation of Nature (IUCN) is een beschermd gebied een duidelijk gedefinieerde geografische ruimte, erkend, toegewijd en beheerd, door middel van juridische of andere doeltreffende middelen, om het behoud van de natuur op lange termijn te bereiken met de bijbehorende ecosysteemdiensten en culturele waarden (IUCN, 2013).

Het Brownsberg Natuurpark is een natuurpark in het district Brokopondo. Het park is ongeveer 12000 hectare groot en op verschillende delen moeilijk begaanbaar voor mensen. Het beheer van het natuurpark ligt sinds 1970 in handen van de Stichting Natuurbehoud Suriname. De Stichting is verantwoordelijk voor de bescherming van het park. De Stichting Natuurbehoud Suriname is een werk-arm van het ministerie van Ruimtelijke ordening, Grond- en Bosbeheer (Sinasu, z.d.)

Ondanks het feit dat het Brownsberg Natuurpark een beschermd gebied is worden er in verschillende delen van het park economische activiteiten ontplooid door lokale bewoners en anderen. De economische activiteiten in het park zijn onder andere goudwinning en houtkap.

Naast milieuactivist Erlan Sleur worden er al langer dan 7 jaren meldingen gemaakt van de illegale economische activiteiten in het park door onder anderen WWF Guianas.

In het Brownsberg Natuurpark komen er een aantal diersoorten voor die uniek zijn aan het Guyanaschild. Een aantal van deze diersoorten zijn beschermde diersoorten, die met uitsterven bedreigd zijn. (Alonso & Mol, 2007, p.135)

Elke vorm van economische activiteit vormt een verdere dreiging voor het voortbestaan van deze diersoorten. Stichting natuurbehoud Suriname is in 1969 opgericht door de Surinaamse overheid en valt onder het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer (Stinasu, z.d). De Stichting Natuurbehoud Suriname is ambtshalve verantwoordelijk voor het beheer en de bescherming van het park, maar schijnt al jaren niet in staat te zijn het park adequaat te beschermen tegen illegale activiteiten. In deze thesis wordt de focus gelegd op het beschermen van het natuurpark tegen illegale goudwinning.

Naar aanleiding van het voorgaande luidt de probleemstelling:

Met welke problemen kampt de Surinaamse overheid bij de bescherming van het Brownsberg Natuurpark tegen illegale economische activiteiten?

Doelstelling

Dit onderzoek heeft een exploratief karakter. Middels dit onderzoek wordt getracht de problemen waarmee de Surinaamse overheid kampt bij de bescherming van het Brownsberg Natuurpark tegen illegale goudwinning te achterhalen. Wanneer de problemen duidelijk zijn vastgesteld zal het formuleren van oplossingsmodellen beter geschieden.

Maatschappelijke relevantie

Het Brownsberg Natuurpark is een zeer belangrijk natuurpark in Suriname, in dit gebied bevindt zich unieke flora en fauna die zeker behouden moeten worden voor het nageslacht. Het park dient ook als een belangrijke toeristisch bestemming. De resultaten van dit onderzoek kunnen de overheid en andere relevante actoren in staat stellen beleid te formuleren welke moet zorgen voor behoud en bescherming van het Brownsberg Natuurpark.

Onderzoeksstrategie- en methode

De onderzoeksstrategie in dit onderzoek betreft een gevalstudie, omdat er wordt getracht de specifieke problemen die het beheer en de bescherming van het Brownsberg Natuurpark

bemoeilijken te achterhalen. De onderzoeksmethode betreft het afnemen van semigestructureerde interviews en het raadplegen van internetbronnen zoals de websites van verschillende internationale milieuorganisaties. Er is gebruik gemaakt van literatuuronderzoek waarbij de verschillende theorieën met betrekking tot het openbaar bestuur en beschermde gebieden zijn belicht. Het onderzoek is afgebakend tot de semi-overheid organisatie stichting natuurbehoud Suriname.

Hoofdstuk 1 Het openbaar bestuur en de Overheid

In dit hoofdstuk zullen de theorieën met betrekking tot het openbaar bestuur en de overheid worden belicht.

1.1 Openbaar bestuur

Volgens Oosten (2006, p. 12), is openbaar bestuur het geheel van structuren en processen dat met behulp van bindende beslissingen richting geeft aan maatschappelijke ontwikkeling. Het bindend karakter van beslissingen houdt in dat men zich niet aan die beslissingen kan onttrekken

Bovens, 't Hart en van Twist (2012, p.20) omschrijven het openbaar bestuur als het geheel van organisaties en activiteiten die gericht is op de besturing van de maatschappij.

De beslissingen van het openbaar bestuur hebben een bindend karakter voor allen die zich op een bepaald grondgebied bevinden (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p.21). In het uiterste geval mag het openbaar bestuur het bindend karakter van haar beslissingen met gebruik van geweld afdwingen. De staat heeft het alleenrecht op geweld. Vanwege het recht op geweldsgebruik bij de handhaving van haar beslissingen is het openbaar bestuur ook aan regels gebonden. Die regels beschermen de burgers tegen hun eigen staat. Het openbaar bestuur maakt dus regels voor haar burgers, maar ook voor zichzelf (Oosten, 2006, p.12).

Zoals eerder aangegeven hebben de beslissingen van het openbaar bestuur een bindend karakter voor alle burgers op een bepaald grondgebied (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p.21). Het openbaar bestuur heeft dus invloed op het leven van alle burgers op een grondgebied. Vanwege dit feit is het belangrijk dat het handelen van het openbaar bestuur van hoogstaand kwaliteit is. Bovens geeft aan dat de kwaliteit van het openbaar bestuur getoetst kan worden aan de hand van 4 dimensies namelijk (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p.25-26):

1. Democratie: responsief bestuur.

Democratie is volkssoevereiniteit, dit houdt in dat de politiek bestuurders besturen in naam van het volk. De macht die zij hebben ontleen zij via verkiezingen aan het volk. Het beleid kan middels stembusgang het gevoerd beleid goedkeuren of afwijzen. Politici houden hiermee rekening en proberen zoveel als mogelijk het beleid af te stemmen op de wensen

van het volk. Niet alleen door stembusgang komt het democratische van het bestuur tot uiting, maar ook door de bereidheid van het openbaar bestuur om maatschappelijke initiatieven toe te staan. Bestuurlijke besluitvormingsprocessen moeten doorzichtig en toegankelijk zijn voor het volk. De regels voor collectieve besluitvormingsprocessen moeten het volk instaat stellen haar bijdrage te leveren.

2. **Rechtmatigheid: behoorlijk bestuur**

Rechtmatigheid houdt in dat elke publieke bevoegdheid die door een persoon of organisatie wordt uitgeoefend, een wettelijke grondslag dient te hebben. Wetten worden gemaakt in overeenstemming met de in de samenleving dominante waarden en normen.

3. **Doeltreffendheid en doelmatigheid: presterend bestuur**

Het succes van de handelingen van het openbaar bestuur kan worden afgemeten aan de mate waarin vooraf gestelde doelen daadwerkelijk zijn gehaald, de overheid is doeltreffend geweest. De overheid moet erop toezien dat zij haar weinige middelen zo goed mogelijk inzet, daarom is het van belang dat doelen met zo min mogelijk middelen worden gehaald. Dit duidt aan op doelmatigheid. Doelmatigheid houdt ook in dat de overheid haar mensen ook zo efficiënt mogelijk inzet om doelen te halen.

4. **Integriteit: onkreukbaar bestuur**

Van functionarissen in het openbaar bestuur is de verwachting dat zij integer zijn, dat zij niet voor hun eigen voordeel hun machtspositie gebruiken, dat zij niet afwijken van algemeen geldende ethische normen en dat zij niet omkoopbaar zijn.

Volgens Bovens, 't Hart en van Twist (2012, p. 23) kan het openbaar bestuur worden aangeduid met overheid of staat.

1.2 Overheid en beleid

Een overheid is een zelfstandige politieke eenheid, met eigen politieke organen, financiële middelen en jurisdictie(rechtsgebied). Overheden hebben eigen taken en nemen zelfstandig initiatieven tot beleid (Hoogerwerf & Herweijer, 2008, p.245).

Beleid is het werken aan de realisatie van doelstellingen, volgens een tijdsplanning en met inzet van bepaalde middelen. Met beleid geeft het openbaar bestuur richting aan maatschappelijke ontwikkeling. Overheidsoptreden dient om een probleem op te lossen of om het probleem te voorkomen (Oosten, 2006, p.54).

Volgens Hoogerwerf en Herweijer is beleid het streven naar het bereiken van bepaalde doeleinden met bepaalde middelen en bepaalde tijdskeuzes (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.17)

Overheidsbeleid kan worden gezien als antwoord op een maatschappelijk probleem (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.49). De overheid streeft dus met haar beleid naar de oplossing van het maatschappelijk probleem. Vaak wordt overheidsbeleid aan de hand van het fasen model zoals gepresenteerd door Oosten geformuleerd, maar de overheid heeft niet altijd antwoorden op alle vragen. In gevallen waarop de overheid niet alle antwoorden heeft doet zij een beroep op maatschappelijke en of private actoren die wel over de relevante informatie beschikken. In zulke gevallen wordt er gedaan aan beleidsvoorbereiding in netwerken. De overheid en de private actoren bevinden zich dus in een krachtenveld van wederzijdse afhankelijkheid (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.83).

Het proces waarbij de overheid het beleid in netwerken voorbereid wordt met een mooi woord netwerkbenadering genoemd. Het betreft een wisselwerking tussen partijen waarbij het proces wordt gezien als een opeenvolging van besluiten van de diverse actoren waarbij het beleid tot stand komt in wisselwerking tussen deze besluiten. Netwerkbenadering schenkt veel aandacht aan de manier waarop de dialoog tussen de verschillende actoren plaatsvindt (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.85).

De overheid heeft verschillende redenen om beleid in samenwerking met maatschappelijke actoren tot stand te brengen, namelijk;

1. Draagvlak: zonder draagvlak bij de doelgroep is beleid vaak niet effectief
2. Financiële overwegingen: soms beschikt de overheid niet over de nodige middelen om haar wensen tot uiting te brengen en dan komen private middelen waaruit men kan tappen de staat goed uit.
3. Kennis: soms beschikt de overheid niet over de nodige kennis betreffende een specifiek probleem en dan komt een samenwerking met een maatschappelijk actor die zich heeft gespecialiseerd in een bepaald vraagstuk goed uit (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.84).

De wederzijdse afhankelijkheid van de beleidsvoorbereiding komt tot uiting in het feit dat maatschappelijke actoren de overheid ook nodig hebben voor mogelijke subsidie en of zekerheid dat specifieke wetgeving tot stand komt (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.84). Wederzijdse

afhankelijkheid houdt ook in dat de overheid niet eenzijdig het beleid kan afkondigen (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.86).

Het voorgaande impliceert dat zowel de overheid als de maatschappelijke actoren elkaar nodig hebben om hun doelen te realiseren. Dit duidt aan op een symbiotische afhankelijkheid. Symbiotische afhankelijkheid: wanneer organisaties verschillende activiteiten ontplooiën, maar elkaar nodig hebben voor het bereiken van hun doeleinden (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.86). Alle partijen hebben belang bij samenwerking.

Het voorbereiden van beleid in netwerken vindt aan de hand van 6 stappen plaats (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.89):

1. Verkennen van de inhoud van het beleidsprobleem: De inhoud van het beleidsprobleem is hierbij het vertrekpunt. Er wordt gestart met wat volgens de overheid het probleem is
2. Verkennen van de bij het beleidsprobleem betrokken partijen: Hierbij staat de inventarisatie van welke actoren betrokken zijn bij het beleidsprobleem en de oplossing daarvan.
3. Vaststellen procesarchitectuur: Het beleidsvoorbereidingsproces vergt een kwalitatief goede organisatie en om management van het proces van beleidsvoorbereiding
4. Overleg over de probleemdefinitie: Hier is het gezamenlijk verkennen van de verscheidene perspectieven die de verschillende actoren hebben op het probleem, hun belangen en hun wensen belangrijk. Het is belangrijk te weten waar alle partijen staan, voordat er wordt overgegaan tot probleemdefinitie. Een probleemdefinitie waarin alle actoren zich terug kunnen vinden.
5. Overleg over de oplossingsrichting: Op basis van de probleemdefinitie wordt nagedacht welke oplossingsrichtingen beschikbaar zijn
6. Vaststellen van de aanpak: Er moet worden overgegaan tot het kiezen van een acceptabele oplossing waarvoor er draagvlak aanwezig is.

Hoofdstuk 2 Bescherming van de natuur

Overall in de wereld zijn er beschermde gebieden of gebieden waarvan de veronderstelling is dat deze beschermd dienen te worden. In dit hoofdstuk zullen de eisen waaraan gebieden moeten voldoen om als beschermd gebied erkend te worden, worden belicht.

2.1 Beschermde gebieden

Volgens de International Union for Conservation of nature (IUCN) is een beschermd gebied een duidelijk gedefinieerde geografische ruimte, erkend, toegewijd en beheerd, door middel van juridische of andere doeltreffende middelen, om het behoud van de natuur op lange termijn te bereiken met de bijbehorende ecosysteemdiensten en culturele waarden (IUCN, 2013).

Beschermde gebieden zijn de steunpilaar van de bescherming van de biodiversiteit. Beschermde gebieden leveren ook een bijdrage aan het levensonderhoud van mensen, in het bijzonder lokale gemeenschappen. Beschermde gebieden staan centraal bij de bescherming van de natuur en de voordelen die deze met zich meebrengt zoals voeding, schoon water, medicijnen en bescherming tegen de impact van natuurrampen. De rol die beschermde gebieden vervult bij het verzachten van de klimaatverandering wordt steeds meer erkend; beschermde gebieden voorzien in de opslag van 15% van alle koolstoffen(iucn.org, z.d).

2.1.1 Beheer van beschermde gebieden

Het goed beheren van een beschermd gebied is afhankelijk van enkele belangrijke factoren, waaronder het type bestuur, de beweegredenen voor de verschillende actoren voor deelname aan het beheer en de beslissingen die van invloed zijn op het besluit tot beheer van een beschermd gebied.

Volgens de IUCN zijn er vier (4) typen van bestuur wanneer het aankomt op beheer van beschermde gebieden, namelijk:

1. **Governance by government:** A. hierbij heeft de centrale/federale overheid het beheer of B. heeft een semioverheidsinstelling het mandaat beheersdaden uit te voeren of C. heeft de overheid haar mandaat gegeven aan een organisatie die in naam van de overheid beheersdaden uitvoert
2. **Shared governance:** A. Management in collaboratie, B, Gezamenlijke management C. grensoverschrijdende management

3. **Private governance:** individuele eigenaar zoals een organisatie zonder winstoogmerk, universiteit, coöperaties of een organisatie met winstoogmerk zoals een individu of bedrijf
4. **Governance by Indigenous peoples and local communities:** door inheemse volkeren tot beschermde gebieden verklaard en beheerd of door lokale gemeenschappen tot beschermde gebieden verklaard en beheerd (IUCN,2013)

De belangrijkste beslissingen wanneer het aankomt op beheer van beschermde gebieden hebben betrekkingen op de biodiversiteit, natuurlijke hulpbronnen en de mensen. Deze beslissingen zijn onder andere;

1. Het vastleggen welk gebied zal worden beschermd; duidelijk aangeven wat haar reikwijdte en omtrek is
2. Vastleggen wat de lang termijn doelen zijn, vastleggen wat de belangrijkste beheer doelen zijn en hoe deze zullen relateren aan het levensonderhoud en ontwikkeling van de lokale gemeenschappen
3. Vastleggen van een zoneringsysteem voor het gebied, waarbij verschillende governance en managementregels worden toegepast
4. Schrijven van een managementplan en of regels waarbij wordt vastgesteld wie deze zal implementeren, veiligstellen van de financiële en menselijke hulpbronnen om de management doelen na te streven en regels te handhaven.
5. Vastleggen hoe het managementplan en het implementatieproces te monitoren, evalueren en aan te passen op basis van de behaalde resultaten
6. Vastleggen hoe wetgeving en internationale verdragen/wetgeving moeten worden gerespecteerd en gehandhaafd in en rondom het beschermd gebied (IUCN, 2013).

Deze beslissingen zijn belangrijk voor het behalen van de doelen van het beschermd gebied, voor het bepalen van hoe de kosten en voordelen worden verdeeld, voor het voorkomen of beheren van sociale conflicten en om de steun van overheden, politici de private sector en de lokale gemeenschappen te vergroten (IUCN,2013).

Partijen betrokken bij het beheer van beschermde gebieden

Er is een grote variëteit aan actoren betrokken bij het beheer van beschermde gebieden. Volgens de IUCN kunnen actoren worden verdeeld in rightholders en stakeholders. Rightholders zijn de

actoren die begiftigd zijn met legale of gebruikelijke rechten met betrekking tot het land, het water en de natuurlijke hulpbronnen. Stakeholders beschikken over directe of indirecte interesses en belangen (IUCN,2013).

Volgens IUCN (2013) kunnen van overheidswege verschillende instanties betrokken zijn bij beschermde gebieden. Instanties zoals lokale autoriteiten, wetgevers, overheidsinstanties betrokken bij natuurlijke hulpbronnen, tribale overheden en nationale focal points voor bescherming van beschermde gebieden.

Niet-gouvernementele actoren die betrokken zijn bij beschermde gebieden zijn onder anderen lokale landeigenaren en beheerders van hulpbronnen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, inheemse en lokale belangengroepen betreffende beschermde gebieden, bezoekers, toeristen, niet-gouvernementele organisaties (NGO's), religieuze organisaties, ondernemingen geïnteresseerd in biodiversiteit, publieke en private stichtingen met interesse in conservatie (IUCN,2013).

De overheid heeft verschillende redenen om samen te werken bij het beschermen van beschermde gebieden. De redenen zijn onder andere het halen van doelstellingen, het bewerkstelligen van een netwerk van beschermde gebieden, effectiever beschermen van gebieden, voldoen aan internationale verdragen, besparen van financiële middelen en vergroten inkomsten, bijdragen aan (IUCN,2013).

De particuliere redenen voor bemoeienis bij beschermde gebieden zijn onder andere het veiligstellen van levensonderhoud door inspraak te hebben in onder andere allocatie van middelen bij het beschermen van gebieden, Erkenning en ondersteuning vergaren voor eigen beschermingsinitiatieven, verduidelijken van rollen en beheersen van conflicten en het streven naar erkenning van lokale rechten, waarden en identiteit (IUCN,2013).

2.2 De Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere

International, regionaal en nationaal zijn er voor de bescherming van natuurgebieden verschillende regelingen getroffen.

Op het westelijk halfrond heeft de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) een conventie welke voorziet in natuurbescherming genaamd Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere.

In artikel 2 van de Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere staat dat:

1. Committerende overheden de mogelijkheden voor het opzetten van nationale parken, reservaten, natuurmonumenten en strikte wildernis reservaten zullen bestuderen. In alle gevallen waar zulke reservaten uitvoerbaar zijn, zal zo snel als mogelijk e een aanvang worden gemaakt met de opzet.
2. In elk land waarin de opzet van beschermde gebieden op dit moment niet praktisch is zullen geschikte gebieden, objecten of levende soorten van flora en fauna worden geselecteerd voor de transformatie tot beschermde gebieden in een periode die volgens bevoegde instanties geschikt is.
3. De committerende overheden zullen de Panamerikaanse unie op de hoogte stellen van de totstandkoming van de beschermde gebieden en de wetgeving, inclusief methoden voor administratieve controle, die daarop betrekking hebben.”

Volgens Artikel 3 van de Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere gaan committerende overheden akkoord met het feit dat de grenzen van beschermde gebieden niet worden gewijzigd, of dat delen van deze gebieden worden vervreemd behalve door een bevoegd wettelijk orgaan. De hulpbronnen van deze gebieden zullen niet worden ontplooid voor commerciële winsten. Jagen, moorden en vangen van delen van de fauna en vernietiging of verzamelen van delen van de flora in de beschermde zijn verboden met uitzondering van gevallen toegestaan door de bevoegde autoriteiten of voor wetenschappelijke onderzoeken. De overheden committeren zich aan het beschikbaar stellen van faciliteiten voor publieke recreatie en educatie in de beschermde gebieden in lijn met de doelstellingen van het verdrag

Hoofdstuk 3 Het Brownsberg Natuurpark als beschermd gebied

In dit hoofdstuk wordt het ontstaan van het Brownsberg Natuurpark en enkele bijzonderheden rond het park belicht. Ook wordt de natuurbeschermingswetgeving in Suriname bekeken.

3.1 Het Natuurpark: Ontstaansgeschiedenis

Volgens het managementplan geschreven door World Wildlife Fund Guianas (WWF Guianas) in 2005 is het Brownsberg Natuurpark gevestigd aan de noordwestelijke grens van het Brokopondostuwmeer. Het park is vernoemd naar de Brownsberg. De Brownsberg is 20 kilometer lang en 10 kilometer breed en is vernoemd naar John Brown die als één (1) van de eerste goudzoekers in het gebied actief was. John Brown heeft tussen 1885 en 1891 gewerkt aan de constructie van een weg, die de naam Brownsweg kreeg. Deze weg liep van Berg en Dal naar de Brownsberg. In 1964 werd de Brokopondo overeenkomst (BO) getekend. Deze overeenkomst hield onder andere in dat er een stuwmeer zou worden gebouwd: het Brokopondo stuwmeer¹. Door de bouw van de stuwdam, moesten vele Marrons² hun oorspronkelijke woongebieden verlaten en werden ze opgevangen in transmigratiedorpen langs de Brownsweg. In de Brokopondo Overeenkomst werd bepaald dat de Suriname Aluminium Company (SURALCO) in 1957 toestemming had om de gebergten langs het meer te exploiteren voor mogelijke bauxiet voorraden (WWF Guianas, 2005).

Op 14 Maart 1970, kreeg de stichting natuurbehoud Suriname 8400 hectaren van het noordelijk gedeelte van de Brownsberg in pacht voor een periode van 75 jaren. De stichting kreeg het park voor de ontplooiing van educatieve en recreatieve doeleinden. Het gebied op het plateau van de berg waar Suralco haar guesthouse voor geologen had opgezet is sindsdien gebruikt voor het accommoderen van gasten (WWF Guianas, 2005).

¹ Officiële benaming: Prof. dr. ir. W.J. van Blommesteinmeer

² Marrons zijn nakomelingen van slaafgemaakten die in de 17de en 18de eeuw de plantages in de kustvlakte ontvluchtten om te ontkomen aan het harde werken, de slechte leefomstandigheden. Deze Marrons hebben in het binnenland, ver weg van de koloniale machthebbers hun gemeenschappen opgebouwd. Rond het midden van 1700 sloten verschillende Marrongroepen vrede met de koloniale overheid, waardoor zij in vrijheid verder konden leven in het binnenland. Deze Marrongroepen wonen en leven nog steeds in het Surinaamse binnenland. Door verschillende migratiegolven wonen tegenwoordig veel Marrons in andere delen van Suriname en ook in het buitenland.

De grenzen van het park

De noordelijke grens van het Brownsberg Natuurpark ligt 4000 meters verwijderd van de kilometer 115 markering van de Afobakaweg. Van dat punt gaat de noordelijke grens 7000 meters naar het westen en naar het zuiden totdat het stopt bij het stuwmeer. De westelijke grens is een lijn die vanaf de noordelijke grens 11000 meter naar het zuiden gaat. De zuidelijke grens wordt gevormd door een lijn die vanaf de westelijke grens, oostelijke loopt naar de kustlijn van het meer. De oostelijke grens wordt gevormd door dat gedeelte van de kustlijn van het meer dat zich bevindt tussen de noordelijke en zuidelijke grens (WWF Guianas, 2005).

Binnen de grenzen van het park heeft SURALCO een bauxiet concessie van zeker 1480 hectaren. Deze concessie heeft SURALCO gehad voor de totstandkoming van het park. Alhoewel de concessie momenteel niet wordt ge-exploiteert kan het een potentieel probleem vormen vanwege het feit dat alle faciliteiten van het park zich in de concessie bevinden. Er is een verbale overeenkomst maar geen contractuele verbintenis waarop Stinasu een beroep kan doen (WWF Guianas, 2005).

3.1.2 Managementplan 2005-2010

In het jaar 2005 hebben stichting natuurbehoud Suriname en World Wildlife Fund Guiana's een Management plan voor het Brownsberg Natuurpark gepresenteerd. Het management plan is een 74 pagina's tellend document waarin de geschiedenis, de fysieke beschrijving, de uitdagingen en de oplossingen van de uitdagingen van het park zijn beschreven.

Uitdagingen

Volgens het management plan (2005) zijn de uitdagingen waarmee het park te kampen heeft:

1. Illegale mijnbouw: Illegale mijnbouw heeft als gevolgen voor het park; ontbossing, waterverontreiniging en stroperij. Uit onderzoek is gebleken dat er zich waterverontreiniging voordoet met name door het gebruik van kwik door de goudzoekers. Ook water gedragen ziektes zoals boesjasie zijn een gevolg van de illegale mijnbouwactiviteiten.
2. Ook houtkap in (illegaal) en nabij (legaal) het park vormt een uitdaging voor het park.

3. De ongeschiktheid van de bodem voor landbouwactiviteiten in het park wordt ook genoemd als uitdaging.
4. De concessierechten die SURALCO heeft in het Brownsberg Natuurpark
5. Onderhoud van de weg naar het plateau van het Brownsberg Natuurpark
6. Zwakke parkmanagement (WWF Guianas, 2005).

3.2 Surinaamse Natuurbeschermingswetgeving

Om als natuurreservaat te dienen moet een reservaat volgens artikel 2 van de natuurbeschermingswet³ van 1954 beschikken over afwisselend natuur- en landschapsschoon en of moeten er voor de wetenschap en of cultuur belangrijke flora, fauna en geologische objecten aanwezig zijn.

Het Hoofd van 's Lands Bosbeheer kan, op advies van de Natuurbeschermingscommissie een natuurreservaat geheel of gedeeltelijk voor het publiek sluiten. Het is verboden een krachtens het vorig lid gesloten gebied te betreden, tenzij met schriftelijke vergunning van het Hoofd van 's Lands Bosbeheer en met inachtneming van de daarin gestelde voorwaarden (Natuurbeschermingswet, 1954, art.4).

Ook is het is verboden in een natuurreservaat:

- a) Met opzet of door onachtzaamheid schade toe te brengen aan de bodemgesteldheid, het natuurschoon, de fauna, de flora of handelingen te verrichten, waardoor afbreuk wordt gedaan aan de waarde van het reservaat als zodanig;
- b) Te kamperen, vuur te maken, hout te kappen of houtskool te branden, tenzij met een daartoe door het Hoofd van 's Lands Bosbeheer verkregen schriftelijke toestemming en met inachtneming van de daarin gestelde voorwaarden;
- c) Te jagen, te vissen en bij zich te hebben, zonder vergunning van het Hoofd van 's Lands Bosbeheer een hond, een vuurwapen of enig jacht- of vangmiddel (Natuurbeschermingswetgeving, 1954, art.5).

³ WET van 3 April 1954, houdende voorzieningen tot bescherming en behoud van de in Suriname aanwezige natuurmonumenten, gelijk zij luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen.

Hoofdstuk 4 Actoren betrokken bij het Brownsberg Natuurpark

Het Brownsberg Natuurpark is een van de belangrijkste natuurbeschermingsgebieden van Suriname. De verschillende actoren betrokken bij de bescherming van het park zijn; Stichting natuurbehoud Suriname (Stinasu), World Wildlife Fund Guianas (WWF Guianas), Commissie Ordening Goudsector Suriname (OGS), de Marrongemeenschap van Brownsweg en Milieuactivist Erlan Sleur.

4.1 Stichting Natuurbehoud Suriname

Voor het beheer van het Brownsberg Natuurpark is Stichting natuurbehoud Suriname verantwoordelijk.

Stichting natuurbehoud Suriname is in 1969 opgericht door de Surinaamse overheid en valt onder het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer. De stichting heeft 16 beschermd gebied onder haar beheer waaronder 11 natuurreservaten, beheersgebieden en 1 natuurpark. De stichting heeft als missie natuurbescherming door middel van het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek, natuureducatie en natuurtoerisme. Dit probeert zij te bereiken door contacten te onderhouden met internationale organisaties die zich specialiseren in de bescherming van natuurgebieden, financiële ondersteuning verkrijgen van deze organisaties. Het organiseren en leiden van wetenschappelijke onderzoeken in de natuurreservaten en deze data vervolgens beschikbaar te maken voor publiek gebruik. Het beschikbaar stellen van de reservaten voor economische en educatieve doeleinden. Op dit moment worden er toeristische activiteiten ontplooid in 5 gebieden namelijk; het Brownsberg Natuurpark, Het Centraal Suriname Natuurreservaat (Raleighvallen), Galibi Natuurreservaat (schilpaddenstrand), Boven Coesewijne Natuurreservaat en Matapica (stinasu, z.d).

4.1.1 Tekortkomingen Stinasu met betrekking tot de bescherming van het Brownsberg Natuurpark

Volgens Coördinator van Stinasu, Mevrouw Celestine Weidum (persoonlijke communicatie, 2 September 2019) heeft Stinasu te kampen met een tekort aan financiële middelen en personeel. Het tekort aan personeel heeft als gevolg dat Stinasu niet instaat is het park effectief te beschermen. De ineffectiviteit van de bescherming van het park leidt tot illegaliteit in de vorm van mijnbouw en houtkap. Verder geeft Weidum aan dat het gebrek aan bewustzijn over de noodzaak van het

Brownsberg Natuurpark als beschermd gebied ook een uitdaging vormt voor de bescherming van het natuurpark.

Weidum (persoonlijke communicatie, 2 September 2019) heeft geen indicatie van hoeveel mensen zich in het park bezighouden met illegale activiteiten, maar Stinasu heeft aan de illegale goudzoekers gevraagd zich te bundelen, omdat Stinasu niet instaat is met alle illegale goudzoekers afzonderlijk gesprekken te voeren. Ook heeft Stinasu overleg gevoerd met de dorpschouften van de marrongemeenschap van de Brownsweg, de districtscommissaris en andere relevante actoren met als doel een eenduidig standpunt over de instandhouding van het Brownsberg Natuurpark in te nemen en samen te kijken naar de begrenzing van het park (Weidum, Persoonlijke communicatie, 02 September 2019)

De overheid heeft volgens Weidum, de porknokkers een gedoogd gebied gegeven waardoor het moeilijk is te spreken van illegaliteit, maar er is geconstateerd dat de porknokkers de grenzen van het gedoogd gebied oversteken en in het park terechtkomen met als gevolg vervuiling van de watervallen en vernietiging van het park. Volgens Weidum is er door de commissie ordening goudsector opgetreden tegen de porknokkers, maar tegenover dat optreden moeten er controlemechanismen worden ingebouwd. Stinasu beschikt niet over de middelen om controle in het gebied uit te oefenen. Op het gebied van houtkap is ontdekt dat illegale het park binnen dringen, wegen aanleggen en bomen stropen. Volgens mevrouw Weidum heeft Stinasu dit aangegeven aan de Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB), maar bij bezoeken van SBB aan het park worden slechts omgehakte bomen aangetroffen.

Naar zeggen van Weidum beschikt het Brownsberg Natuurpark niet over een managementplan, maar wel over een onderhoudsplan. Het onderhoudsplan wordt nog gefinaliseerd, maar in dit plan ligt de nadruk voornamelijk op het bijscholen van het personeel voor het onderhoud van het Brownsberg Natuurpark (Weidum, persoonlijke communicatie, 02 September 2019)

4.2 Natuurorganisaties

4.2.1 World Wildlife Fund Guianas

De World Wildlife Fund Guianas (WWF Guianas) is onderdeel van de World Wildlife Fund International (WWF International). De WWF International is opgericht in het jaar 1961 als gevolg

van de ondertekening van de Morges Manifesto door 16 van de leidende natuurbeschermers. De Morges Manifesto gaf aan dat alhoewel de expertise voor de natuurbescherming aanwezig was, de financiële middelen daartoe niet beschikbaar waren. De beslissing is toen genomen om de WWF op te richten (worldwildlife.org).

WWF Guianas is in 1999 opgericht. WWF Guianas heeft als focusgebieden de oceanen, zoetwater, bossen, mensen en voedselzekerheid (wwfguianas.org).

In een interview met de Forest coördinator bij World Wildlife Fund Guianas, Jerrel Pinas (persoonlijke communicatie, 22 Augustus 2019) is naar voren gekomen dat de WWF in Suriname belast is met milieubescherming en ondersteuning van de gemeenschappen die in de natuur wonen en van de natuur afhankelijk zijn. Het streven is de mensen onderdeel te maken van de oplossing van de milieuproblemen in Suriname. De thema's waarmee WWF zich in Suriname bezighoudt zijn regio gebonden. In het noorden van Suriname wordt het oceanenprogramma uitgevoerd waarbij de focus ligt op zeeschildpadden bescherming, *better practices* voor de visserijsector, het in kaart brengen van prioriteitsgebieden in de marine zone en mangrovebescherming. Richtig het zuiden van Suriname ligt de focus op zoetwater conservatie, dit om de effecten van kleinschalig mijnbouw tegen te gaan. Ook wordt in Suriname het bossenprogramma uitgevoerd. Binnen dit project worden mensen die in het binnenland wonen geleerd hoe hun bosgebieden beter te beheren en daar voordeel aan te hebben (Pinas, Persoonlijke Communicatie, 22 Augustus 2019).

Het WWF Guianas heeft van 1999 tot 2012 een actieve rol vervuld in het park, waarbij er tussen 1.5 en 2 miljoen Amerikaanse dollars is geïnvesteerd in de faciliteiten, infrastructuur verbetering, watervoorziening, onderzoek, training van mensen en ondersteuning van Stinasu om de beheersdaden goed uit te voeren. Ook WWF Guianas middels onderzoek en onderzoeksresultaten bijgedragen aan het ontwikkelen van een managementplan in 2005. Vanwege verschillende beslissingen, zoals constatering dat de illegale goudwinning in het park steeds meer toenam en dat het stopzetten hiervan geen taak was van WWF maar de Surinaamse overheid, heeft WWF Guianas haar focus anders moeten richten. Ook omdat de capaciteit van Stinasu om het park te beheren gaandeweg afnam heeft WWF aangegeven niet zelf instaat te zijn het park te beheren, omdat zij dat mandaat niet heeft. Om die redenen heeft WWF haar steun en financiering teruggetrokken (Pinas, Persoonlijke communicatie, 22 Augustus 2019).

4.2.2 Conservation International Suriname

Conservation International Suriname (CIS) is een milieuorganisatie die zich al 25 jaar in Suriname inzet om de natuur te beschermen ten behoeve van alle volkeren. Conservation International is over de gehele wereld in 40 landen actief. Bouwend op een sterke basis van wetenschap, partnerschap en veld demonstraties versterkt Conservation International gemeenschappen om op een verantwoordelijke en duurzame manier voor de natuur, de globale biodiversiteit, te zorgen ten behoeve van het welzijn van alle mensen op aarde. Conservation International Suriname is op 29 December 1992 officieel opgericht als stichting binnen het Surinaams recht en heeft zich op 18 Januari 1993 officieel geregistreerd. CIS heeft zich de afgelopen 20 jaar in Suriname en de regio toegewijd tot het aansporen van groene ontwikkeling. Enkele belangrijke zaken waarmee CIS zich heeft beziggehouden zijn het versterken van de verdien capaciteit van tribale volkeren door inzet van hun kennis en medicinale planten, het in samenwerking met de Surinaamse overheid opzetten van het Centraal Suriname Reservaat en het ontwerpen van Suriname 's ecotoerisme ontwikkelingsplan (conservation.org)

CIS is de enige organisatie waarmee Stinasu een actieve samenwerking heeft. Samen met CIS wordt er gewerkt aan het Biodiversity and Protected Areas Management Plan project (BIOPAMA), een project waarin de nadruk ligt op milieubescherming en social impact. (Weidum, persoonlijke communicatie, 02 September 2019).

Het Biodiversity and Protected Areas Management programme heeft tot doel het bevorderen van lang termijn conservatie en duurzaam gebruiken van natuurlijke hulpbronnen in beschermde gebieden en omliggende gemeenschappen in Afrikaanse, Caribische en Pacifische Landen (iucn.org, z.d)

Volgens Communication and Development manager van CIS, Loes Trustfull (persoonlijke communicatie, 06 Mei 2020), heeft de Surinaamse overheid geen geld om goede controle uit te oefenen in het Brownsberg Natuurpark. Ook is de overheid niet instaat de faciliteiten te onderhouden en het personeel te betalen. Het streven van CIS is om samen met Stinasu na te gaan hoe een goed plan, welke het Brownsberg Natuurpark weer in zijn oude glorie moet doen herstellen, te ontwikkelen. De bedoeling is dat CIS samen met Stinasu een beleid en herstelplan maakt.

Mevrouw Weidum (persoonlijke communicatie, 02 September 2019) geeft aan dat Stinasu samen met CIS opzoek is naar een donor die zich specifiek bezighoudt met het rehabiliteren van schade aangebracht aan het milieu. De mogelijkheid die wordt bekeken is in welke mate de schade aan het park kan worden hersteld. Aan de andere kant wordt getracht het bewustzijn en betrokkenheid van de gemeenschap te bevorderen.

4.3 Commissie Ordening Goudsector

De Surinaamse regering onder leiding van president Desiré Delano Bouterse en vicepresident Robert Ameerali heeft in 2011 de Commissie Ordening Goudsector (OGS) in het leven geroepen. OGS moest voorzien in de verbetering en modernisering van de goudsector en ressorteerde rechtstreeks onder het kabinet van de President. De commissie bestaat uit een beleidsteam, een raad van adviseurs en een managementteam. Bij de ordening van de goudsector zijn betrokken; de politie, het leger, belastingen, Bureau Openbare Gezondheidszorg, Centrale Inlichtingen en Veiligheidsdienst, Ministerie van Arbeid, en de Geologische en Mijnbouwkundige Dienst. De taken van het beleidsteam zijn onder andere het plegen van uitgebreide activiteiten die een inventarisatie van de goudsector mogelijk maken (gov.sr.).

Volgens de Chef van de afdeling Research and Development van OGS, John Johans (persoonlijke communicatie, 17 Oktober 2019), bestaat er tussen Stinasu en de commissie ordening goudsector geen officiële samenwerking, maar in verband met de klein mijnbouwactiviteiten in het Brownsberg Natuurpark heeft OGS zich wel beziggehouden met het natuurpark.

Overal waar men aan klein mijnbouw doet worden er registraties gedaan. De registraties hebben betrekking op het aantal mensen actief in een bepaald gebied en welke machines er worden ingezet. (John Johans, Persoonlijke communicatie, 17 Oktober 2019).

Er bevond zich een detachement van OGS in het park van 2014 tot eind 2016. Door financiële problemen/obstakels is die post gesloten. Stinasu kon ook geen faciliteiten meer aanbieden aan de OGS (Johans, Persoonlijke communicatie, 17 Oktober 2019).

4.4 Marrongemeenschap Brownsweg

Volgens de voormalige directeur van het directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland van het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport (ROS), Wensley Misiedjan

(persoonlijke communicatie, 06 Mei 2020), wonen in het gebied rondom het Brownsberg Natuurpark Marrons. De Marrons woonachtig in het Brownsweg gebied behoren tot de Saramacaanse stam. Deze Marrons zijn in 1964 verhuisd van hun oorspronkelijk dorpen, die door de komst van de Afobakadam zijn ondergelopen, naar Brownsweg (Wensley Misiedjan, Persoonlijke communicatie, 06 mei 2020).

Volgens Rosebel Goldmines N.V. (2017) is het Brownsweg gebied een cluster van zeven (7) transmigratiedorpen te weten; Birihoedoematoe, Ganzee, Makambi, Kadjoe, Djankakondre en Wakibasus 1 en 2.

Bestuur

Bij de marrons bestaat de leiding van een dorp uit een kapitein één of meerdere basiya's. Een kapitein is de leider van een dorp en heeft tot taak de orde en saamhorigheid tussen de mensen in het dorp te handhaven en tredt op als bemiddelaar bij ontstane geschillen in het dorp. Hij is tevens vertegenwoordiger van de Grootopperhoofd of Gaanman van de stam. Sommige dorpen beschikken over meer dan één (1) kapitein, dit is afhankelijk van de families in zo een dorp. Een Basiya is een assistent van de kapitein (Misiedjan, Persoonlijke communicatie, 06 Mei 2020).

Volgens Kapitein van het dorp Nyun Ganzee, Lambert Waandels (persoonlijke communicatie, 06 Oktober 2019) is de marrongemeenschap in het Brownsweg gebied zich bewust van het feit dat het Brownsberg Natuurpark een beschermd gebied is, maar omdat er in het gebied veel goudvoorraden voorkomen mensen gauw geneigd zijn het gebied te betreden om er aan goudwinning te doen.

In tegenstelling tot het verleden wordt de Marrongemeenschap van het Brownsweg gebied nu wel betrokken bij gesprekken over de bescherming van het Brownsberg Natuurpark.

Volgens Waandels (persoonlijke communicatie, 06 Oktober 2019) worden nu vergaderingen belegd tussen Stinasu en het traditioneel gezag, omdat Brownsberg Natuurpark een beschermd gebied is en dus niet vernietigd kan worden.

Volgens Weidum (persoonlijke communicatie, 02 September 2019) biedt het park aan de mensen in het gebied werkgelegenheid in de vorm van interieurverzorgsters, gidsen, onderhoudsmensen en keukenpersoneel. Stinasu is menens haar activiteiten in het park uit te breiden, waardoor er

meer werkgelegenheid ontstaat. Vanwege een tekort aan financiële middelen kunnen deze plannen echter nog niet worden uitgevoerd. Eén van de plannen is het opleiden van dorpsbewoners tot parkrangers. De parkrangers moeten naast het begeleiden van toeristen ook bijdragen aan de bescherming van het park.

4.5 Milieuactivist Erlan Sleur

Erlan Sleur (persoonlijke communicatie, 29 Augustus 2019) is voorzitter van de stichting Protect our Biodiversity Suriname (ProBioS). Sleur is sinds Juli 2007 bezig met activiteiten om de aandacht te vragen voor de natuurvernietiging in Suriname. Na zijn studie in de Biochemie, Biologie en Toxicologie vestigde Sleur zich permanent in Suriname, waar hij ging werken bij de Stichting Natuurbehoud Suriname. Tijdens zijn werkzaamheden bij Stinasu is hij geconfronteerd geworden met de vernietigende gevolgen van de goudwinning.

In Juli 2007 toen hij zich bewust werd van de grootschaligheid van de natuurvervuiling door goudwinning in het Brownsberg Natuurpark heeft hij besloten hier actie tegen te ondernemen. Na verschillende pogingen de illegale goudwinning in het Brownsberg Natuurpark aan te pakken, kwam hij tot de conclusie dat Stinasu onvoldoende institutionele ondersteuning kon bieden en dat er mogelijk sprake was van belangenverstrengeling in de organisatie. In Februari 2008 trad hij in dienst bij het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname (NIMOS). Na zijn indiensttreding bij het NIMOS kwam hij tot het besef dat de autoriteit van het instituut elk wettelijk kader ontbrak om op te treden als milieu-autoriteit. Dit vanwege het ontbreken van milieuwetten (Sleur, persoonlijke communicatie, 29 Augustus 2019).

4.6 Initiatieven met betrekking tot bescherming van het Brownsberg

Natuurpark

Volgens Erlan Sleur is ongeveer 30 tot 35% van het Brownsberg Natuurpark vernietigd en zijn nagenoeg alle kreken in het park vervuild met kwik. Hij geeft verder aan dat het park kan worden hersteld als men een abrupt einde zou maken aan de goudwinning in dit gebied. Volgens Sleur (persoonlijke communicatie, 29 Augustus 2019) bestonden er plannen om de natuurgebieden en mijnbouwgebieden te herstellen, rehabiliteren en herbebossen. De instelling van de OGS door de regering Bouterse-Ameerali gaf veel hoop, maar helaas werd de situatie alleen maar erger waardoor plannen niet zijn uitgevoerd

Volgens Jerrel Pinas (persoonlijke communicatie, 22 Augustus 2019) is de WWF van mening dat de overheid over voldoende wetsmiddelen beschikt om illegalen uit het park te krijgen. De overheid moet overgaan tot het handhaven van de wetten en er moeten patrouilles worden ingezet om de mensen uit het park te verwijderen. Ook is WWF van mening dat het managementplan 2005 waaraan zij een bijdrage heeft geleverd gewoon uitgevoerd moet worden.

Kapitein Waandels (persoonlijke communicatie, 06 Oktober 2019) is geen voorstander van ontruiming illegale goudzoekers uit het Brownsberg Natuurpark, maar stelt eerder voor dat de overheid over gaat tot ordening van de situatie. Hij is de mening toegedaan dat verwijdering van de goudzoekers kan leiden tot onlusten.

Volgens de Johans is het grootste obstakel waarmee de overheid kampt het vinden van geschikte plek voor de goudzoekers om te werken, omdat een ongeschikte mijnlocatie al gauw leidt tot terugkeer naar het Brownsberg Natuurpark. In het Brownsberg Natuurpark zijn er 7 tot 8 goudzoekers kampen. Volgens kleinschalig goudondernemer, Gollen Plein (persoonlijke communicatie, 15 Maart 2021) varieert de grote van een goudkamp tussen 6 en 10 man afhankelijk van de te hanteren ontginningsmethode.

Loes Trustfull (persoonlijke communicatie, 06 Mei 2020) geeft aan dat CIS geen voorstander is van het ontplooiën van illegale economische activiteiten in het park, maar de organisatie houdt er rekening mee dat de mensen die zich in het park begeven voor economische activiteiten geen andere alternatieven hebben. CIS is voorstander van het vinden van alternatieve werkgelegenheid voor de mensen zodat zij hun gezinnen kunnen onderhouden. In andere gevallen waarbij mensen zeggen ze willen blijven doen aan goudwinning wil CIS duurzame manieren van goudwinning introduceren.

Stinasu is zich ervan bewust dat tegenover het besef dat mijnbouw niet hernieuwbaar is, er ook alternatieve werkgelegenheid beschikbaar moet zijn en dat de dorpsbewoners een inkomen moeten kunnen verdienen aan de aanwezigheid van het Brownsberg Natuurpark. Daarbij wordt gedacht aan landbouw, toerisme en craft. (Weidum, persoonlijke communicatie, 02 September 2019). Maar er moet ook worden gekeken naar het probleem van kwik in de bodem en in de atmosfeer. Er moet serieus worden uitgekeken naar andere methoden van goudwinning. Er zijn in de wereld verschillende methoden ontwikkeld waaronder het gebruik van kleine portable machines die veel

effectiever en ook veel meer goud uit de bodem halen (Weidum, persoonlijke communicatie, 02 September 2019).

Volgens Trustfull van CIS heeft de overheid en langetermijnvisie nodig. Het moet duidelijk zijn waar de overheid over 30 jaar wil zijn met het park. CIS zou de overheid willen stimuleren het park een speciale status toe te kennen zoals een UNESCO- status. Dat zou ervoor zorgen dat er afspraken gemaakt worden met internationale organisaties, waarbij de focus moet liggen op behoud en bescherming. Hiernaast moet volgens Trustfull, samengewerkt worden met het bedrijfsleven en particulieren, waarbij uitgekeken wordt naar mogelijkheden om het park op een duurzame manier te exploiteren. Dit om ervoor te zorgen dat het park financieel onafhankelijk wordt. Er moet een model worden bedacht waarbij op duurzame manier de natuur wordt geëxploiteerd zoals in Costa Rica, dit staat bekend als greengrowth bij Conservation International.

Greengrowth betekent het stimuleren van economische groei en ontwikkeling, waarbij natuurlijke hulpbronnen worden ingezet om continue te voorzien in middelen en milieudiensten waarvan menselijk welzijn afhangt (oecd.org).

Hoofdstuk 5 Resultaten en Analyse

Een beschermd gebied is een duidelijk gedefinieerde geografische ruimte, erkend, toegewijd en beheerd, door middel van juridische of andere doeltreffende middelen, om het behoud van de natuur op lange termijn te bereiken met de bijbehorende ecosystemendiensten en culturele waarden (IUCN,2013). In dit hoofdstuk zullen de verkregen resultaten van het onderzoek over de bescherming van het Brownsberg Natuurpark worden gepresenteerd.

5.1 Methodische karakterisering

Dit onderzoek is kwalitatief explorerend van aard. Middels dit onderzoek wordt geëxploreerd met welke problemen de Surinaamse overheid kampt bij het beschermen van het Brownsberg Natuurpark. De gehanteerde onderzoeksmethoden bestaan uit literatuuronderzoek, onderzoek van bestaand materiaal en semigestructureerde interviews.

5.2 Data verzameling

Om een goed beeld te krijgen van de problemen waarmee de Surinaamse overheid kampt bij de bescherming van het Brownsberg Natuurpark is er gekozen voor de Stichting natuurbehoud Suriname als primair actor. De Stichting Natuurbehoud Suriname (stinasu) is namens de overheid belast met het beheer van het Brownsberg Natuurpark. Ook is er gekozen voor World Wildlife Fund Guianas en Conservation International Suriname als actoren, omdat deze organisaties nauw betrokken zijn en of waren bij het beheer dan wel bescherming van het Brownsberg Natuurpark. Ook is er gesproken met één (1) van de leiders van de lokale marrongemeenschap in het Brownsweg gebied, omdat de aanwezigheid van het Brownsberg Natuurpark direct dan wel indirect invloed heeft op hun leefwijze. Ook is de heer Erlan Sleur, milieuactivist, benadert voor een interview omdat hij vaker de vernietiging van het milieu in het Brownsberg Natuurpark ter sprake heeft gebracht.

De data in het onderzoek is veelal gehaald uit interviews met de verschillende respondenten. De respondenten bij dit onderzoek zijn:

1. Jerrel Pinas, Forest Coordinator bij World Wildlife Fund Guiana's, 22 Augustus 2019

2. Erlan Sleur, Milieuactivist en voorzitter van stichting Protect our Biodiversity Suriname(ProBioS), 29 Augustus 2019.
3. Celestine Weidum, Coördinator stichting natuurbehoud Suriname, 02 September 2019.
4. Lambert Waandels, Kapitein Nyun Ganzee, 06 Oktober 2019.
5. John Johannis, chef afdeling research and development bij commissie ordening goudsector, 17 Oktober 2019.
6. Loes Trustfull, communication and development Conservation International Suriname, 12 Mei 2020.
7. Wensley Misiedjan, Directeur Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland, 06 Mei 2020

Er is gebruik gemaakt van semigestructureerde vragen. De vragen en antwoorden zijn opgenomen middels de voice-recorder app van een mobiele telefoon en de voice-recorder app van een laptop. Vervolgens is de data in detail getranscribeerd, geselecteerd en verwerkt.

5.3 Onderzoeksresultaten

Uit het onderzoek blijkt dat in Suriname een natuurreservaat of natuurpark tot stand komt op basis van de natuurbeschermingswet van 1954, artikel 2 welke aangeeft dat een gebied moet beschikken over afwisselend natuur- en landschapsschoon en of moeten er in dat gebied voor de wetenschap en of cultuur belangrijke flora, fauna en geologische objecten aanwezig zijn.

Uit het onderzoek is ook naar voren gekomen dat 30 tot 35% van het Brownsberg Natuurpark park vernietigd is en dat alle krekken binnen het park vervuild zijn met kwik. Stichting Natuurbehoud Suriname (Stinasu) is verantwoordelijk voor het beheer en de bescherming van het Brownsberg Natuurpark, maar is vanwege een gebrek aan financiële en personele middelen daartoe niet in staat. Het tekort aan financiële en personele middelen leidt tot ineffectiviteit van de bescherming van het park. De Surinaamse overheid beschikt ook niet over de nodige financiën om goede controle uit te oefenen in het Brownsberg Natuurpark, de faciliteiten te onderhouden en het personeel te betalen.

Stinasu heeft tussen 1999 en 2012 een actieve samenwerking gehad met WWF Guianas, waarbij er tussen 1.5 en 2 miljoen Amerikaanse dollars is geïnvesteerd in het Brownsberg Natuurpark en heeft thans een actieve samenwerking met Conservation International Suriname (CIS).

Het is gebleken dat Stinasu en WWF Guianas in 2005 samen hebben gewerkt aan de totstandkoming van een managementplan, een managementplan welke niet is uitgevoerd en waarvan enige onduidelijkheid bestaat betreffende de status hiervan. Thans werken Stinasu en CIS samen aan een beleids- en herstelplan. Ook zijn Stinasu en CIS Samen opzoek naar een donor die zich specifiek bezighoudt met het rehabiliteren van schade aangebracht aan het milieu.

Uit het onderzoek is gebleken dat er in het gebied rondom het Brownsberg Natuurpark marrons woonachtig zijn. Het park biedt aan de mensen in het gebied werkgelegenheid in de vorm van interieurverzorgsters, gidsen, onderhoudsmensen en keukenpersoneel. De marrons in het gebied zijn zich naar zegen van de heer Lambert Waandels bewust van het feit dat het Brownsberg Natuurpark een beschermd gebied en worden in tegenstelling tot het verleden nu wel wordt betrokken bij gesprekken over de bescherming van het Brownsberg Natuurpark.

Uit onderzoek blijkt dat volgens de natuurbescherming wetgeving van 1954 het het verboden is in een natuureservaat met opzet of door onachtzaamheid schade toe te brengen aan de bodemgesteldheid, het natuurschoon, de fauna, de flora of handelingen te verrichten, waardoor afbreuk wordt gedaan aan de waarde van het reservaat als zodanig. Het is gebleken dat de Surinaamse overheid aan de porknokkers een gedoogd gebied heeft gegeven.

Het is gebleken dat een gebrek aan bewustzijn over de noodzaak van het Brownsberg Natuurpark als beschermd gebied een uitdaging vormt voor de bescherming van het Brownsberg Natuurpark. Ook is duidelijk geworden dat de marrongemeenschap geen voorstander is van ontruiming van het park, maar wel van ordening van de illegale goudwinning in het park, omdat ontruiming van het park kan leiden tot onlusten. WWF Guianas is de mening is toegedaan dat de overheid over voldoende wetsmiddelen beschikt om illegalen uit het park te krijgen, echter is er weinig toezicht op de naleving van de wetsmiddelen. Daarnaast kwam naar voren dat het vinden van een geschikte werkplek voor de goudzoekers een van de grotere obstakels is voor de overheid, omdat een ongeschikte mijnlocatie gauw leidt tot terugkeer naar het Brownsberg Natuurpark.

Conservation International Suriname is ook geen voorstander is van illegaliteit in het park, maar houdt er rekening mee dat het ontbreken van alternatieve werkgelegenheid een reden is voor de mensen om zich in het park begeven voor mijnbouwactiviteiten.

5.4 Analyse van de onderzoeksresultaten

Volgens de theorie hebben de beslissingen van het openbaar bestuur een bindend karakter voor allen die zich op een bepaald grondgebied bevinden (Bovens, 't Hart en van Twist, 2012, p.21). De natuurbeschermingswetgeving van 1954 vormt de basis voor het bestaan van het Brownsberg natuurpark. De mensen die illegale activiteiten ontplooiën in het park zijn in overtreding van deze wet.

In artikel 2 van de convention on nature protection and wildlife preservation in the western hemisphere staat dat Committerende overheden de mogelijkheden voor het opzetten van nationale parken, reservaten, natuurmonumenten en strikte wildernis reservaten zullen bestuderen. In alle gevallen waar zulke reservaten uitvoerbaar zijn, zal zo snel als mogelijk een aanvang worden gemaakt met de opzet. Met de aanneming van de wet natuurbescherming in 1954 heeft Suriname een zekere mate van voortvarendheid gedemonstreerd door in een vroeg stadium beschermde gebieden waaronder het Brownsberg Natuurpark in kaart te brengen en van een beschermd status te voorzien.

Beschermde gebieden staan centraal bij de bescherming van de natuur en de voordelen die deze met zich meebrengt zoals voeding, schoon water, medicijnen en bescherming tegen de impact van natuurrampen. De rol die beschermde gebieden vervult bij het verzachten van de klimaatverandering wordt steeds meer erkend; beschermde gebieden slaan naar schatting 15% van alle koolstof op (iucn.org, z.d). Uit het onderzoek is ook naar voren gekomen dat 30 tot 35% van het Brownsberg Natuurpark park vernietigd is en dat alle krekens binnen het park vervuild zijn met kwik.

De theorie geeft aan dat het succes van de handelingen van het openbaar bestuur kan worden afgemeten aan de mate waarin vooraf gestelde doelen daadwerkelijk zijn gehaald. Dit duidt aan op doeltreffendheid. De theorie geeft ook aan dat de overheid erop moet toezien dat zij haar weinige middelen zo goed mogelijk inzet. Doelen moeten worden behaald met inzet van zo min mogelijk middelen. Dit duidt aan op doelmatigheid. Stichting Natuurbehoud Suriname (Stinasu) is verantwoordelijk voor het beheer en de bescherming van het Brownsberg Natuurpark, maar is vanwege een gebrek aan financiële en personele middelen daartoe niet in staat. Het tekort aan financiële en personele middelen leidt tot ineffectiviteit van de bescherming van het park. De Surinaamse overheid beschikt ook niet over de nodige financiën om goede controle uit te

oefenen in het Brownsberg Natuurpark, de faciliteiten te onderhouden en het personeel te betalen.

De overheid heeft verschillende redenen om beleid in samenwerking met maatschappelijke actoren tot stand te brengen, namelijk;

1. Draagvlak: zonder draagvlak bij de doelgroep is beleid vaak niet effectief
2. Financiële overwegingen: soms beschikt de overheid niet over de nodige middelen om haar wensen tot uiting te brengen en dan komen private middelen waaruit men kan tappen de staat goed uit.
3. Kennis: soms beschikt de overheid niet over de nodige kennis betreffende een specifiek probleem en dan komt een samenwerking met een maatschappelijk actor die zich heeft gespecialiseerd in een bepaald vraagstuk goed uit (Hoogerwerf en Herweijer, 2014, p.84).

De wederzijdse afhankelijkheid van de beleidsvoorbereiding komt tot uiting in het feit dat maatschappelijke actoren de overheid ook nodig hebben voor mogelijke subsidie en of zekerheid dat specifieke wetgeving tot stand komt (Hoogerwerf en Herweijer, 2014, p.84).

Stinasu heeft tussen 1999 en 2012 een actieve samenwerking gehad met WWF Guianas, waarbij er tussen 1.5 en 2 miljoen Amerikaanse dollars is geïnvesteerd in het Brownsberg Natuurpark en heeft thans een actieve samenwerking met Conservation International Suriname (CIS). In tegenstelling tot het verleden wordt de marrongemeenschap, die in het Brownsweggebied woonachtig is, nu wel wordt betrokken bij gesprekken over de bescherming van het Brownsberg Natuurpark. Het is gebleken dat Stinasu en WWF Guianas in 2005 samen hebben gewerkt aan de totstandkoming van een managementplan, een managementplan welke niet is uitgevoerd en waarvan enige onduidelijkheid bestaat betreffende de status hiervan. Thans werken Stinasu en CIS samen aan een beleids- en herstelplan. Ook zijn Stinasu en CIS Samen opzoek naar een donor die zich specifiek bezighoudt met het rehabiliteren van schade aangebracht aan het milieu. Het is duidelijk dat Stinasu wel bereid is het park te beschermen maar daarvoor de middelen niet heeft, door samenwerkingen aan te gaan met deze organisaties tracht Stinasu het gebrek aan financiële middelen weg te werken, maar ook wordt er hiermee getracht de kennis die er ontbreekt over hoe op een juiste manier het park te beschermen of te beheren weg te werken. Met het creëren van overlegmomenten met het traditionele gezag bestaat de kans dat toekomstige beslissingen over de aanpak van het park een breed draagvlak verwerven.

Volgens Artikel 3 van de Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere gaan committerende overheden akkoord met het feit dat de grenzen van beschermde gebieden niet worden gewijzigd, of dat delen van deze gebieden worden vervreemd behalve door een bevoegd wettelijk orgaan. De hulpbronnen van deze gebieden zullen niet worden ontplooid voor commerciële winsten. Jagen, moorden en vangen van delen van de fauna en vernietiging of verzamelen van delen van de flora in de beschermde zijn verboden met uitzondering van gevallen toegestaan door de bevoegde autoriteiten of voor wetenschappelijke onderzoeken. Uit onderzoek blijkt dat volgens de natuurbescherming wetgeving van 1954 het is verboden in een natuurreservaat met opzet of door onachtzaamheid schade toe te brengen aan de bodemgesteldheid, het natuurschoon, de fauna, de flora of handelingen te verrichten, waardoor afbreuk wordt gedaan aan de waarde van het reservaat als zodanig. In tegenstelling tot wat de Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the western Hemisphere en de natuurbeschermingswetgeving van 1954 voorschrijft heeft de Surinaamse overheid aan de porknokers een gedoogd gebied afgestaan in het Brownsberg Natuurpark.

Overheidsbeleid kan worden gezien als antwoord op een maatschappelijk probleem (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p.49). De overheid streeft dus met haar beleid naar de oplossing van het maatschappelijk probleem. Het is gebleken dat een gebrek aan bewustzijn over de noodzaak van het Brownsberg Natuurpark als beschermd gebied een uitdaging vormt voor de bescherming van het Brownsberg Natuurpark. Het is duidelijk geworden dat de marrongemeenschap geen voorstander is van ontruiming van het park, maar wel van ordening van de illegale goudwinning in het park, omdat ontruiming van het park kan leiden tot onlusten. WWF Guianas is de mening is toegedaan dat de overheid over voldoende wetsmiddelen beschikt om illegalen uit het park te krijgen, echter is er weinig toezicht op de naleving van de wetsmiddelen. Daarnaast kwam naar voren dat het vinden van een geschikte werkplek voor de goudzoekers een van de grotere obstakels is voor de overheid, omdat een ongeschikte mijnlocatie gauw leidt tot terugkeer naar het Brownsberg Natuurpark. Conservation International Suriname is ook geen voorstander is van illegaliteit in het park, maar houdt er rekening mee dat het ontbreken van alternatieve werkgelegenheid een reden is voor de mensen om zich in het park begeven voor mijnbouwactiviteiten. Door niet te voorzien in alternatieve werkgelegenheid en het niet aanwijzen van geschikte mijnbouwlocaties buiten het Brownsberg Natuurpark geeft de

Surinaamse overheid onvoldoende antwoord op het probleem van illegale economische activiteiten in het Brownsberg Natuurpark.

Conclusie

De probleemstelling voor dit onderzoek luidt als volgt:

Met welke problemen kampt de Surinaamse overheid bij de bescherming van het Brownsberg Natuurpark tegen illegale economische activiteiten?

Uit de verkregen resultaten kan het volgende worden geconcludeerd:

- De Stichting Natuurbehoud Suriname is vanwege een tekort aan personeel en gebrek aan financiële middelen niet in staat het Brownsberg Natuurpark op een adequate wijze te beschermen en de Surinaamse overheid heeft onvoldoende middelen om de bescherming van het Brownsberg Natuurpark te garanderen. Ook ontbreken er controlemechanismen en faciliteiten om het Brownsberg Natuurpark te beschermen. En ook is er onvoldoende institutionele ondersteuning beschikbaar voor Stinasu. Daarnaast is er onduidelijkheid over het bestaan en de uitvoering van een managementplan.
- Er is onvoldoende bewustzijn over de noodzaak van het Brownsberg Natuurpark en het ontbreken van alternatieve werkgelegenheid leidt tot illegale mijnbouwactiviteiten in het Brownsberg Natuurpark. Het doel welke beoogd werd met het uitgeven van een gedoogd gebied door de Surinaamse overheid wordt niet gehaald vanwege het feit dat de illegale goudzoekers het gedoogd gebied verlaten en zich begeven in het Brownsberg Natuurpark. Daarnaast leidt het ontbreken van geschikte mijnbouwlocaties tot terugkeer van illegale goudzoekers in het Brownsberg Natuurpark.

Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen uit het onderzoek zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Stichting natuurbehoud Suriname zou een gedegen plan die in een bepaald tijdvak zal worden uitgevoerd moeten schrijven. Het plan moet de doelen en de middelen waarmee bescherming van het park zal worden bewerkstelligd bevatten.
- Stichting natuurbehoud Suriname moet bij de Surinaamse overheid aankloppen voor politionele, justitiële en militaire steun voor het ontruimen van het park en het uitoefen van toezicht en controle ter voorkoming van de illegale activiteiten.
- Samen met de overheid en het traditioneel gezag zou er kunnen worden gekeken naar alternatieve gebieden voor mijnbouw voor de illegale mijnbouwers in het natuurpark.
- Er zou in samenwerking met het traditioneel gezag kunnen worden gekeken naar manieren waarop de marrongemeenschap in het gebied kan worden ingezet ter bescherming van het park.
- Handhaving van bestaande wetten zou voorkeur moeten krijgen. Sancties ter ontmoediging van illegaliteit kunnen worden geïntroduceerd.
- Stichting natuurbehoud Suriname zou samen met haar internationale partners kunnen kijken naar manieren waarop de marrongemeenschap van Brownsweg kan worden voorgelicht over de importantie van het Brownsberg Natuurpark.
- Samen met de nationale en internationale partners zou er gekeken moeten worden naar voorlichting over alternatieve goudwinningsmethoden en geschikte manieren van herstel van het natuurpark.

Lijst van geraadpleegde bronnen

Alonso, L.E. en Mol J.H. (2007), *RAP Bulletin of Biological Assessment: A Rapid Biological Assessment of the Lely and Nassau Plateaus, Suriname (with additional information on the Brownsberg Plateau)*. *RAP Bulletin of Biological Assessment* 43. Conservation International.

Bovens, 't Hart en van Twist (2012), *Openbaar Bestuur, Beleid, organisatie en politiek*, 8ste Herziene druk, Deventer, Wolters Kluwer Uitgeverij

Conservation International Suriname, *About Conservation International Suriname*. geraadpleegd op 25 April 2020, van <https://www.conservation.org/suriname/about>

Heemskerk M. (2009), *kleinschalige goudwinning in Suriname*, Amsterdam, Centrum voor Studie en Documentatie van Latijns-Amerika (CEDLA)

Hoogerwerf, A., Herweijer, M. (2008), *Overheidsbeleid, Een Inleiding in de Beleidswetenschap*, 8ste gehele druk, Alphen aan de Rijn, Wolters Kluwer Uitgeverij

Hoogerwerf, A., Herweijer, M. (2014), *Overheidsbeleid, Een Inleiding in de Beleidswetenschap*, 9de druk, Alphen aan de Rijn, Wolters Kluwer Uitgeverij

IAMGOLD Rosebel Goldmines N.V. (2017), *De Bloeiende toekomst van Brokopondo*, geraadpleegd op 15 Juni 2020 van <http://www.rosebelgoldmines.sr/media/1209/de-bloeiende-toekomst-van-brokopondo.pdf>

International Union for the Conservation of Nature, *About*. Geraadpleegd op 30 April 2019 van <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about>

International Union for the Conservation of Nature, *BIOPAMA*. Geraadpleegd op 27 Mei 2021, van <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/our-work/projects/biopama>

International Union for the Conservation of Nature (2013), *Governance of Protected Areas*, geraadpleegd op 30 April 2019 van <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/PAG-020.pdf>

Natuurbeschermingswetgeving (1954), geraadpleegd op 6 Juni 2019 van http://www.dna.sr/media/21203/natuurbeschermingswet_1954.pdf

Oecd.org. *Greengrowth*. Geraadpleegd op 27 Mei 2021, van <https://www.oecd.org/greengrowth/>

Oosten W. (2006), *Inleiding Bestuurskunde*, 3rde gehele herziene druk, Den Haag, LEMMA Uitgeverij

Organisatie van Amerikaanse Staten, *Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere*. Geraadpleegd op 16 Mei 2019, van <https://www.oas.org/juridico/english/treaties/c-8.html>

Overheid van de Republiek Suriname. *Commissie Ordening Goudsector* geraadpleegd op 30 Juni 2019, van <http://www.gov.sr/themas/veiligheid-en-orde/ordening-goudsector-ogs/>

Stinasu, *Over ons*. Geraadpleegd op 20 juni 2019, van stinasu.sr (website offline)

World Wildlife Fund, *About*. Geraadpleegd op 19 Juli 2019, van <https://www.worldwildlife.org/about/history>

World Wildlife Fund Guianas, *About us*. Geraadpleegd op 19 Juli 2019, van http://www.wwfguianas.org/about_us_guianas/what_is_wwf/

World Wildlife Fund Guianas, Management plan 2005-2010 Brownsberg Nature Park, 2005. Geraadpleegd op 05 September 2019.

Bijlage I Overzicht Respondenten

De respondenten die geïnterviewd werden zijn de volgende personen:

- Mw. Celestine Weidum
Functie: Coordinator Stichting Natuurbehoud Suriname
Geïnterviewd op: 2 September 2019
- Dhr. Jerrel Pinas
Functie: Forest Coordinator World Wildlife Fund Suriname
Geïnterviewd op: 22 Augustus 2019
- Dhr. Erlan Sleur
Functie: Milieu-Activist en Voorzitter Stichting Protect our Biodiversity Suriname
Geïnterviewd op: 29 Augustus 2019
- Dhr. John Johanns
Functie: Chef Afdeling Research and Development, Commissie Ordening Goudsector
Geïnterviewd op: 17 Oktober 2019
- Mw. Loes Trustfull
Geïnterviewd op: 12 Mei 2020
Functie: Communication and Development Manager, Conservation International Suriname
- Dhr. Lambert Waandels
Functie: Kapitein Nyun Ganzee
Geïnterviewd op: 6 Oktober 2019
- Dhr. Wensley Misiedjan:
Functie: Directeur Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland
Geïnterviewd op: 6 Mei 2020
- Dhr. Gollen Plein:
Functie: Keinschallige goudondernemer
Geïnterviewd op: 15 Maart 2021

Bijlage II Interviewhandleiding Stinasu

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Celestine Weidum, Coordinator Stinasu

Vragen:

1. Tegen welke uitdagingen kijkt Stinasu aan bij het beheer van het park?
2. Heeft u een indicatie van het aantal personen die in het park illegale economische activiteiten ontplooiën?
3. Vind er overleg plaats tussen Stinasu en de lokale bewoners?
4. Op welke wijze worden de lokale bewoners instaat gesteld geld te verdienen aan de aanwezigheid van het park?
5. Met welke organisaties werkt Stinasu samen bij de bescherming dan wel het beheer van het park?
6. Beschikt het park over een Managementplan en wat houdt deze in?
7. Op welke nationale wetten en internationale verdragen steunt het bestaan van het park en zijn de lokale bewoners geïnformeerd over deze wetten?
8. Wat wordt er op dit moment gedaan aan het feit dat er illegale economische activiteiten worden ontplooid in het park?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage III Interviewhandleiding Erlan Sleur

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Erlan Sleur, Milieuactivist en Voorzitter stichting Probios

1. **Vragen:** Hoe lang bent u al bezig milieuvervuiling aan te kaarten in Suriname?
2. Heeft de Surinaamse overheid formeel contact met u opgenomen om hetgeen u aangekaart heeft te bespreken?
3. Heeft u een indicatie van hoe erg de vervuiling in het Brownsberg Natuurpark op dit moment is?
4. Is de schade aangebracht aan het park te herstellen?
5. Denkt U dat Stinasu alleen instaat zal zijn het park volledig te beschermen?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage IV Interviewhandleiding World Wildlife Fund Guiana's

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Jerrel Pinas, Forest Coordinator WWF Guianas

Vragen:

1. Welke rol vervult WWF in Suriname?
2. Bestaat er een actieve samenwerking tussen het WWF en het Brownsberg Natuurpark?
3. Welke activiteiten ontplooit het WWF in Suriname op dit moment?
4. In de tijd dat er een actieve samenwerking was met het park, werden lokale gemeenschappen betrokken bij de activiteiten en in welke vorm?
5. Van wie is uw organisatie afhankelijk voor het verkrijgen van financiële middelen?
6. Welke bijdrage levert het WWF Guianas aan de bescherming van het park?
7. Wat is het standpunt van WWF over de aanwezigheid van derden met illegale economische motieven in het park?
8. Hoe zou de Surinaamse overheid de situatiebetreffende illegalen in het park kunnen veranderen?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage V Interviewhandleiding Kapitein Lambert Waandels

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Kapitein Lambert Waandels, Nyun Ganzee

Vragen:

1. Bent U bewust van het feit dat het Brownsberg Natuurpark een beschermd gebied is?
2. Waarom kiezen lokale goudzoekers volgens U er toch voor om in het park aan goudwinning te doen?
3. Vind er overleg plaats tussen Stinasu en het traditioneel gezag over bescherming van het park?
4. Heeft het traditioneel gezag inspraak in de wijze waarop het park wordt beheerd en waarom zou het traditioneel gezag wel betrokken moeten worden?
5. Vindt u dat er bij de oprichting van het park rekening is gehouden met de behoeften van de lokale gemeenschappen?
6. Zou u als traditioneel gezag willen meewerken aan de ontruiming van illegale goudzoekers en illegale houtkappers uit het park?
7. Heeft de aanwezigheid van het park, economische voordelen voor de omliggende dorpen?
8. Vallen de gebieden waar de mensen van het dorp jagen, vissen of aan landbouw doen samen met waar het park zich bevindt of is dat toch ver verwijderd van waar het park zich bevindt?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage VI Interviewhandleiding Commissie Ordening Goudsector

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: John Johannis, Chef Afdeling Research and Development

Vragen:

1. Wat is de taak van de commissie ordening goudsector in Suriname?
2. Welke rol vervult de commissie in het Brownsberg Natuurpark?
3. Is er een officiële samenwerking met Stinasu?
4. Hoe vaak is de commissie in het park?
5. Heeft een u een indicatie van hoeveel goudzoekers zich bevinden in het park?
6. Wat wordt er gedaan om deze goudzoekers uit het park te krijgen?
7. Wat zijn de grootste obstakels bij het ordenen van het Park?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage VII Interviewhandleiding Conservation International Suriname

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Loes Trustfull, Communication and Development Manager

Vragen:

1. Wat is uw functie binnen Conservation international Suriname?
2. Welke rol vervult Conservation international in Suriname?
3. Welke rol vervult Conservation International Suriname in het Brownsberg Natuurpark?
4. Wat is het standpunt van CI over de illegale mijnbouw en houtkap activiteiten in het park?
5. Welke bijdrage levert CI aan de bescherming van het park op dit moment.
6. Hoe zou de Surinaamse overheid de situatie in het park kunnen veranderen volgens Conservation International Suriname?
7. Zal het park worden ontdaan van illegalen wanneer een private organisatie het beheer overneemt?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.

Bijlage VIII Interviewhandleiding Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Wensley Misiedjan, Directeur DOAB

Vragen:

1. Wie zijn marrons?
2. Wanneer zijn de marrons naar Brownsweg zijn verhuisd.
3. Waarom ze zijn verhuisd.
4. Uit welke marrongroepen bestaat het Brownsweg gebied.
5. Uit hoeveel dorpen bestaat het gebied?
6. Hoe ziet de leiding van een dorp er normaliter uit?
7. Wat is een kapitein en wat zijn de taken?
8. Wat is een basya en wat zijn de taken?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst

Bijlage IX Interviewhandleiding Gollen Plein

Introductie:

Goede Morgen,

Mijn naam is Byorn Duma, Ik ben laatste jaar Student aan de studierichting Public Administration. Ter afronding van mijn Studie moet ik een onderzoek verrichten en een thesis schrijven. Ik heb als onderwerp gekozen voor het Brownsberg Natuurpark. In dat kader zou ik U graag wat vragen willen stellen.

Respondent: Gollen Plein, Kleinschallige goudondernemer Nieuw Koffiekamp

Vragen:

1. Hoelang bent U al actief binnen de goudsector?
2. Uit hoeveel mensen bestaat een normale goudbedrijf?

Afsluiting:

Ik wil u hartelijk bedanken voor de tijd genomen mij te ontvangen..

In geval de noodzaak daar zou zijn wat aanvullende informatie te verkrijgen, zou ik nogsteeds in contact met u kunnen treden?

Hartelijk dank en een fijne dag toegewenst.